

SKUPŠTINA CRNE GORE
ODBOR ZA POLITIČKI SISTEM,
PRAVOSUĐE I UPRAVU
Br: 33/15-6/~~7~~
EPA 999 XXV
Podgorica, 15. februara 2015. godine

ODBOR ZA EKONOMIJU, FINANSIJE I BUDŽET

Na osnovu člana 137 stav 4 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu, kao zainteresovani, na 113. sjednici održanoj 15. decembra 2016. godine, razmotrio je PREDLOG ZAKONA O ZARADAMA ZAPOSLENIH U JAVNOM SEKTORU i daje sljedeće

MIŠLJENJE

Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu Skupštine Crne Gore razmotrio je Predlog zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, u dijelu koji se odnosi na primjedbe i mišljenja koje su uputili: Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore, Udruženje sudija Crne Gore, Sindikalna organizacija državnih tužilaštava Crne Gore, Savjetnici Višeg i Osnovnog suda u Bijelom Polju, Vrhovno državno tužilaštvo, Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama i sekretari sudova: Apelacionog, Upravnog i Privrednog suda Crne Gore, Višeg suda u Podgorici i Bijelom Polju i osnovnih sudova u Podgorici, Kotoru, Baru, Bijelom Polju, Beranama i Nikšiću.

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore, na Predlog zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, uputio je Mišljenje prema kojem predložena zakonska rješenja narušavaju ustavnu poziciju institucije Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore. Naime, raspoređivanjem zvanja za nosioce funkcija u navedenoj instituciji – Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore i zamjenika Zaštitnika, kao i izostavljanjem zvanja generalnog sekretara Zaštitnika, glavnog savjetnika Zaštitnika i savjetnika Zaštitnika, narušava se uspostavljeni sistem zarada ovih zvanja u odnosu na zvanja sa istim, sličnim ili istovjetnim nivoom kvalifikacije obrazovanja, složenosti poslova, odgovornosti i drugih bitnih elemenata za vrednovanje posla u sistemu zarada zaposlenih u Ustavnom sudu, sa kojim se, prema postojećem zakonu, jednači pozicija Zaštitnika ljudskih prava i sloboda. Zaštitnik je, kako se ističe, „neobjašnjivo rangiran niže – na sedmom mjestu u podgrupi poslova – B“.

Primjedbe **Udruženja sudija Crne Gore** odnose se na član 9 Predloga zakona, koji predviđa da visina zarade zavisi od budžetskog suficita, odnosno deficita, čime se dovodi u pitanje sudijska nezavisnost, iz razloga što sudijske plate zavise od prihoda države, na koje samo sudstvo nema direktan uticaj.

Sporan je član i 22, kojim se predviđaju platne grupe i koeficijenti za obračun zarada, te smatraju da se u ovom dijelu nije vodilo računa o važnosti i ugledu sudijske funkcije pri razvrstavanju u platne grupe. Dakle, navedenom odredbom je niz sudskih funkcija svrstan u neravnopravan i nezasluženo nizak stepen kategorizacije, čime su zanemareni i neopravdano potcijenjeni kompleksnost i obim rada, kao i opterećenost crnogorskih sudija.

Takođe, ukazali su na potrebu regulisanja materijalnog statusa sudija posebnim zakonom, kako je predviđeno međunarodnim standardima i preporukama.

Sekretari sudova: Apelacionog, Upravnog i Privrednog suda Crne Gore, Višeg suda u Podgorici i Bijelom Polju i osnovnih sudova u Podgorici, Kotoru, Baru, Bijelom Polju, Beranama i Nikšiću, takođe imaju primjedbe na član 22 Predloga zakona koji, između ostalog, poznaje samo Sekretara Vrhovnog suda Crne Gore (zvanje raspoređeno u grupu poslova C, podgrupa 6, sa koeficijentom 18), dok zvanje „sekretar suda“ istim članom nije prepoznato. Naime, sekretari sudova smatraju da ovim predlogom nije ispoštovana organizaciona struktura u sudstvu, predviđena Zakonom o sudovima („Sl. list CG“ br. 11/15), koji članom 56 predviđa da Vrhovni sud ima sekretara koji pomaže predsjedniku u obavljanju poslova sudske uprave, a da sud sa najmanje deset sudija ima sekretara suda koji pomaže predsjedniku suda u obavljanju poslova sudske uprave.

Primjedbe savjetnika Višeg i Osnovnog suda u Bijelom Polju odnose se na odredbe navedenog člana 22, prema kojem su raspoređeni u grupu poslova D, kao samostalni savjetnici II, sa koeficijentom 7.2, što je, prema njihovom mišljenju, neprimjereno mali koeficijent i očigledna nesrazmjera u zaradi u odnosu na vrstu i obim poslova koje obavljaju, a koji nije ni manje važan, niti manjeg obima u odnosu na posao koji obavljaju npr. sudije, čiji predloženi koeficijent iznosi 18, odnosno 22, dakle tri puta više nego što je određeno savjetnicima. Takođe, i grupa savjetnika u Privrednom sudu Crne Gore, smatra da su Predlogom zakona neopravdano uvode razlike u koeficijentima zarada savjetnika u Ustavnom, kao i Vrhovnom sudu Crne Gore i koeficijenta zarada savjetnika u ostalim sudovima. Naime, evidentna razlika u visini koeficijenata nema uporište u Zakonu o sudovima („Sl. list CG“ br. 11/15), kojim su propisani uslovi za prijem savjetnika u radni odnos, bez razlike o kojem sudu je riječ.

Nadalje, ukazali su na kršenje principa „ujednačenosti zarada u javnom sektoru za rad na istim i sličnim poslovima i radnim mjestima koji zahtijevaju isti nivo odnosno podnivo kvalifikacija“, na način što je prevelika razlika između koeficijenta savjetnika I, II i III u sudovima u odnosu na savjetnika Vrhovnog suda. Dakle, neophodno je izvršiti usklađivanje koeficijenata, kako bi svi bili ravnopravni, s obzirom na to da je opis poslova savjetnika isti.

Predlozi Sindikalne organizacije državnih tužilaštava Crne Gore odnose se na član 22 Predloga zakona, kojim se vrši raspoređivanje u grupe poslova i određuju koeficijenti za obračun zarada. Naime, mišljenja su da se nije dovoljno vodilo računa o značaju, važnosti, težini i obimu poslova zaposlenih u tužilaštvima, te da su koeficijenti iz grupe poslova D veoma niski i da je iste potrebno povećati, srazmjerno uvećanju koeficijenata za poslove iz grupe A, B i C.

U tom smislu, Sindikat državnih tužilaštava dostavio je utvrđene predloge koeficijenata za grupu poslova D, te da se razmotri utvrđivanje istih na sledeći način:

1	Načelnik rukovodilac ili drugo odgovarajuće zvanje u Skupštini...	11
2	Šef kabineta ministra	11
3	Glavni inspektor	11
4	Šef ili drugo odgovarajuće zvanje u Skupštini...	10,5
5	Načelnik, šef, koordinator ili drugo odgovarajuće zvanje u drugom organu uprave	10
6	Samostalni savjetnik I	10
7	Inspektor I	10
8	Ovlašćeno službeno lice I	10
9	Samostalni savjetnik II	9,5
10	Inspektor II	9,5
11	Ovlašćeno službeno lice II	9,5
12	Samostalni savjetnik III	9
13	Inspektor III	9
14	Ovlašćeno službeno lice III	9
15	Viši savjetnik I	8,5
16	Viši savjetnik II	8,1
17	Viši savjetnik III	7,6
18	Savjetnik I	7,1
19	Savjetnik II	7
20	Savjetnik III	6,5
21	Samostalni referent	6
22	Viši referent	5,5
23	Referent	5
24	Viši namještenik	4,5
25	Namještenik	4

Primjedbe **Vrhovnog državnog tužioca** odnose se na usaglašavanje po grupama poslova, zvanjima i koeficijentu te konkretni predlozi glase da:

- Vrhovnom državnom tužiocu Crne Gore bude isti koeficijent zarade kao predsjedniku Vrhovnog suda Crne Gore i predsjedniku Ustavnog suda Crne Gore, i to 30-grupa poslova A-2;
- Glavnom specijalnom tužiocu koeficijent 28-grupa poslova B-1;
- Državnom tužiocu u Vrhovnom državnom tužilaštvu i specijalnom tužiocu isti koeficijent zarade kao sudiji Vrhovnog suda, i to 26-grupa poslova B-5;
- Rukovodiocu osnovnog državnog tužilaštva isti koeficijent zarade kao predsjedniku Osnovnog suda, i to 22-grupa poslova B-16.

U odnosu na državne službenike i namještenike, grupe poslova, zvanja i koeficijent u članu 22 Predloga Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru dopuniti, i to:

- Poslovima šefa kabineta Vrhovnog državnog tužioca u grupu poslova B-15 sa koeficijentom 22, kao što je predloženo za šefa kabineta Vrhovnog suda i

- Poslovima sekretara Vrhovnog državnog tužilaštva u grupu poslova C-6 sa koeficijentom 18, kao što je predloženo za sekretara Vrhovnog suda.

Istovremeno, dopisom Vrhovnog državnog tužioca podržani su zahtjevi Sindikalne organizacije Državnog tužilaštva kojima je ukazano na težak materijalni položaj službenika i namještenika, kao i neadekvatno vrednovanje poslova tužilačke uprave u okviru srodnih grupa poslova u drugim državnim organima, što bi opravdavalo veći koeficijent zbog povećanog obima poslova koji proizilaze iz osnovne nadležnosti organa, naročito poslova i zadataka koji iziskuju rad duži od punog radnog vremena, obavezno dežurstvo i pripravnost van radnog vremena.

Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama uputila je Analizu Predloga zakona izražavajući nezadovoljstvo za predviđene zarade na mjesto direktora i pomoćnika direktora Agencije. Kada je riječ o zaradama za predsjednika i članove Savjeta Agencije, koji posao obavljaju profesionalno, navodi se da iste nijesu predviđene ovim predlogom, već Statutom Agencije, prema kojem imaju pravo na zaradu u visini koja je određena za predsjednika, odnosno sudije Ustavnog suda. Shodno navedenom, a pridržavajući se principa Predloga zakona, zaposleni u Agenciji bi trebalo da ostvaruju zaradu analogno adekvatnom službeničkom mjestu u Ustavnom sudu. Kao jedna od opravdanih mogućnosti, pored primjene analogije Ustavnog suda, jeste da se Agencija uvrsti u član 41 Predloga, odnosno da se odredbe ovog zakona ne primjenjuju na zaposlene u Agenciji, što bi podrazumijevalo da ostane u primjeni postojeći Pravilnik o zaradama, naknadama zarada i ostalim primanjima zaposlenih u Agenciji.

I izvršni odbori dva reprezentativna sindikata Aerodroma Crne Gore ocjenjuju da je Predlog zakona o zaradama u javnom sektoru „neustavan, protivurječan i nesprovodiv“. Smatraju, zapravo, da se predloženim zakonom, bez adekvatne argumentacije i osnova, bitno mijenja režim u oblasti poslovanja privrednih društava, te predlažu da se iz člana 2 tačka 5 Predloga, brišu riječi: privrednom društvu koje je u većinskom vlasništvu države. Mišljenja su, takođe, da je svojevrсни apsurd pretpostavljanje obaveze da se, čak, i sistemski zakoni, kao što su Zakon o radu i Zakon o privrednim društvima, usklađuju sa ovim zakonom.

Nakon što se upoznao sa dostavljenim primjedbama, sugestijama i mišljenjima zainteresovanih subjekata na navedeni predlog zakona, Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu predlaže matičnom Odboru za ekonomiju finansije i budžet da razmotri mogućnost amandmanskog djelovanja u smislu uvažavanja dostavljenih primjedbi i sugestija.

Posebno ukazujemo da je prilikom uobličavanja odredbe člana 22 Predloga zakona neophodno imati u vidu jednakost svih ustavnih kategorija.

Takođe, očekujemo da će Odbor za ekonomiju, finansije i budžet, prilikom razmatranja rješenja koja se odnose na lokalnu samoupravu, imati u vidu Zaključke usvojene na prvoj zajedničkoj sjednici (Kontrolno saslušanje) Odbora za ekonomiju, finansije i budžet i Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu, održane 11. novembra 2013. godine, na temu: "Analiza funkcionisanja lokalnih samouprava".

Prilog:

Sugestije i primjedbe:

- Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore,
- Udruženja sudija Crne Gore,
- Sindikalne organizacije državnih tužilaštava Crne Gore,
- Savjetnika Višeg i Osnovnog suda u Bijelom Polju,
- Vrhovnog državnog tužilaštva,
- Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama i
- Sekretara sudova: Apelacionog, Upravnog i Privrednog suda Crne Gore, Višeg suda u Podgorici i Bijelom Polju i osnovnih sudova u Podgorici, Kotoru, Baru, Bijelom Polju, Beranama i Nikšiću.

